

Τα παιδιά παίζει  
Εμένα ποιος με παίζει;

Παίζω, παίζεις, παίζει  
Εσένα ποιος σε παίζει;

Παίζουμε όλοι μαζί  
Έλα γρήγορα και εσύ.

Για όλους όσους κουβαλούν στην καρδιά  
τους  
τα παιχνίδια των παιδιών τους χρόνων  
και δεν τα εγματέλειψαν ποτέ!  
N.K.







## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παιχνίδι είναι το καλύτερο μέσο για βιωματική μάθηση και συμβάλλει στην ισορροπημένη ανάπτυξη και στην ψυχική υγεία, όχι μόνο των παιδιών, αλλά και των ενηλίκων. Οργανώσεις, όπως οι European Parent's Association (EPA), The International Play Association (IPA), The Association for Childhood Education International (ACEI), ορίζουν το παιχνίδι ως φυσική συμπεριφορά ή δραστηριότητα ευεργετική και θεμελιώδους σημασίας για την ευημερία και ολιστική ανάπτυξη (γνωστική, κοινωνική, συναισθηματική, φυσική, κ.λπ.) των παιδιών (Lester, Russell, 2010). Μέσα από το παιχνίδι τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα (NAEYC 2009, Whitebread et al, 2012):

- να δρουν ελεύθερα,
- να πειραματίζονται,
- να αναπτύσσουν τις σωματικές τους ικανότητες (όπως τη μυϊκή δύναμη, την ισορροπία, τον συντονισμό των κινήσεων) και υγεία,
- να αναπτύσσουν τη γλωσσική και μαθηματική τους ικανότητα,
- να οξύνουν την παρατηρητικότητα, τη σκέψη τους, την κρίση τους, τη λογική τους,
- να ερευνούν τον υλικό κόσμο και διάφορες επιστημονικές έννοιες,
- να εκφράζουν τα συναισθήματά τους, να κοινωνικοποιούνται και να συνεργάζονται,
- να κατανοούν ότι υπάρχουν κανόνες και πρέπει να τους ακολουθούν,
- να αποκτούν εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους,
- να αναπτύσσουν αθλητικό πνεύμα μέσω της χαράς της νίκης και αποδοχής της ήττας.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, του εμπυχωτή, του γονέα και γενικότερα του ενήλικα κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού είναι να ενθαρρύνει τα παιδιά να συμμετέχουν σε διαφορετικά είδη παιχνιδιού, να προτείνει ιδέες, να παρέχει τα κατάλληλα υλικά, να φροντίζει για την ασφάλεια των παικτών, να παίζει και ο ίδιος μαζί τους, να θέτει τους κανόνες του παιχνιδιού, να διευκολύνει τη λειτουργία των ομάδων κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού και γενικότερα να προσφέρει άμεση και ουσιαστική ανατροφοδότηση (Isenberg, Quisenberry, 2002).

Το συγκεκριμένο βιβλίο προτείνει ομαδικά παιχνίδια που έχουν στόχο να κάνουν τη μάθηση μια αλληλεπιδραστική ευχάριστη εμπειρία και απευθύνονται σε παιδιά κάθε ηλικίας και ενήλικες. Διαιρείται σε θεματικές κατηγορίες (π.χ. παιχνίδια επικοινωνίας, παιχνίδια με αντικείμενα, παιχνίδια γιορτινά, παιχνίδια με τρόφιμα) και μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο παιδαγωγικό εργαλείο για εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, εμπυχωτές διαφόρων φορέων και γονείς στηρίζοντας έτσι μια μαθησιακή διαδικασία που επιτρέπει στα παιδιά να αντιλαμβάνονται τον κόσμο από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Hassinger Das, B., et al (2017). The Case of Brain Science and Guided Play: A Developing Story, Young Children, Vol 72 (2), (<https://www.naeyc.org/resources/pubs/yc/may2017/case-brain-science-guided-play>).

Isenberg, J., Quisenberry, N. (2002). Play: essential for all children. (A Position Paper of the Association for Childhood Education International), Childhood Education, Vol 79 (1), (<https://eric.ed.gov/?id=EJ663285>).

Lester, S. Russell, W. (2010). Children's right to play. The Netherlands: Bernard Van Leer Foundation.

NAEYC (2009). Developmentally Appropriate Practice position statement.

Whitebread, D et al (2012). The importance of play. Brussels: TIE.



## ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΝΩΡΙΖΟΜΑΣΤΕ

ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ... ΠΟΛΛΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ ΕΝΩΝΟΥΝ!

## ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ... ΓΙΑ ΦΑΓΩΜΑ

ΕΝΑ ΜΗΛΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ... ΜΗΛΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΚΑΡΑΜΕΛΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΞΗΡΟΥΣ ΚΑΡΠΟΥΣ

ΜΠΙΣΚΟΤΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ!

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΟΥΤΑΛΟΜΑΧΑΙΡΟΠΙΡΟΥΝΑ

## ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΣΑΚΙΔΙΑ

ΣΥΝΔΕΤΗΡΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΚΟΥΒΕΡΤΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΡΟΥΧΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΜΑΞΙΛΑΡΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΠΑΠΟΥΤΣΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΟΥΜΠΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΜΑΝΤΑΛΑΚΙΑ

ΟΜΠΡΕΛΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ... ΜΕ ΟΜΠΡΕΛΕΣ

ΦΥΛΛΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΦΥΣΟΚΑΛΑΜΑΚΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΠΟΥΚΑΛΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΑΠΑΚΙΑ ΜΠΟΥΚΑΛΙΩΝ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΣΧΟΙΝΙΑ

ΤΕΝΕΚΕΔΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ... ΜΕ ΤΕΝΕΚΕΔΟΚΟΥΤΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΒΑΡΗ ΚΑΙ ΒΑΡΑΚΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΟΥΒΑΡΙΑ ΜΑΛΛΙ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΣΩΣΙΒΙΑ

σελίδα

6

7

12

20

25

26

29

32

34

36

38

39

42

46

49

52

56

59

61

64

67

69

72

75

78

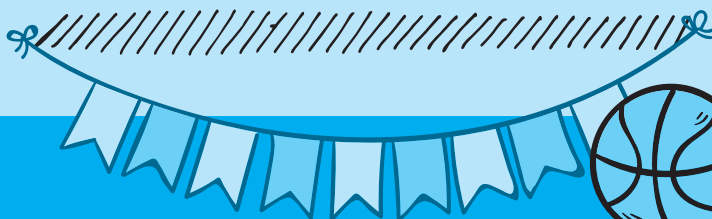
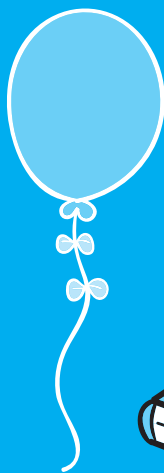
80

83

85

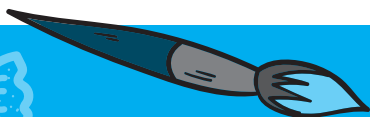
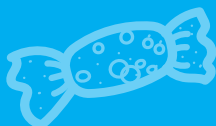
87

90



92	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΟΧΥΛΙΑ
94	ΒΟΤΣΑΛΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
97	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΦΡΙΣΜΠΙ
99	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ... ΦΕΛΛΟΥΣ
101	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΑΓΑΛΜΑΤΑ
104	ΣΑΠΟΥΝΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
107	ΣΚΟΥΠΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
110	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ
116	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΜΠΑΛΟΝΙΑ!
121	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΧΑΡΤΙΑ
124	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
126	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ
128	ΣΒΟΥΡΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
131	ΓΑΪΔΟΥΡΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
134	ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ
136	ΖΩΓΡΑΦΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
139	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΙΜ ... ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
<b>142</b>	<b>ΓΙΟΡΤΙΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ</b>
143	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 28Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
145	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
148	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΛΤΣΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
152	ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
156	ΤΡΕΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
159	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΓΛΥΚΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
163	ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΓΑΝΤΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
165	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ... ΜΕ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΟΥΤΙΑ
168	ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
172	ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

## [ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ]





# [ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ]



# [ ΓΝΩΡΙΖΟΜΑΣΤΕ; ]



## 1. Το όνομά μου, το όνομά σου, το όνομά του

**Υλικά:** χωρίς υλικά

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 3+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Ζητάμε από τα παιδιά να σχηματίσουν κύκλο. Ο κάθε παίκτης χτυπά ρυθμικά τρία παλαμάκια, λέει το όνομά του και το όνομα του παίκτη που βρίσκεται στα δεξιά και στα αριστερά του. Συνεχίζει ο επόμενος παίκτης. Προσοχή μην μπερδευτείτε!

## 2. Τα ονόματά μας με ένα αλεξίπτωτο

**Υλικά:** αλεξίπτωτο γυμναστικής

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 4+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Ζητάμε από τα παιδιά να ανεβοκατεβάζουν απαλά όλα μαζί το αλεξίπτωτο γυμναστικής. Όταν λέμε δύο ονόματα, οι παίκτης που τα έχουν ανταλλάζουν θέσεις. Συνεχίζουμε τη διαδικασία μέχρι να πούμε όλα τα ονόματα των παιδιών.

## 3. Πώς μας λένε;

**Υλικά:** χωρίς υλικά

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 3+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες και τραγουδούν το τραγούδι «Πώς μας λένε;» (Cd Περιοδικό Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, τεύχος 117, 2017). Στη συνέχεια το αποδίδουν με παντομίμα. Ποια ομάδα τα κατάφερε καλύτερα;

Πώς σε λένε;

Πώς με λένε;



Πώς μας λένε;  
Πώς τους λένε;

Το όνομά μου γράφω στον αέρα  
κοίτα με και χαμογέλα.

Το όνομά σου γράψε στο χαρτί  
ας χαιρετηθούμε εγώ και εσύ!

Όνόματα μού τριβελίζουν το μυαλό  
έλα να παίξουμε κρυφτό.

Όνόματα φώναξε δυνατά  
κι έλα να τραγουδήσουμε γλυκά!

Πώς σε λένε;  
Πώς με λένε;  
Πώς μας λένε;  
Πώς τους λένε;



#### 4. Τα ονόματα των διπλανών μου

**Υλικά:** ένα κουβάρι σχοινί, μια μεγάλη χάντρα

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 4+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Παροτρύνουμε τα παιδιά να σχηματίσουν έναν κύκλο και ένα κουβάρι σχοινί ξετυλίγεται μέχρι να φτιάξουμε έναν σχοινένιο κύκλο. Το πρώτο μέλος της ομάδας περνάει μια μεγάλη χάντρα στο σχοινί και λέει το όνομα του διπλανού του. Μόλις η χάντρα κυλήσει στο επόμενο μέλος λέει το όνομα του διπλανού του, κ.ο.κ.







**1. Υποσημείωση:** Με το παιχνίδι αυτό μπορούμε να αντιληφθούμε πόσο καλά τα παιδιά γνωρίζονται μεταξύ τους.

**2. Υποσημείωση:** Αντί για σχοινί με χάντρα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα κουδουνομπαλάκι.

### 5. Μια σημαία για μένα

**Υλικά:** σημαιάκια χάρτινα, μαρκαδόροι

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 4+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Μοιράζουμε στα παιδιά από ένα χάρτινο σημαιάκι και τα παροτρύνουμε να γράψουν πάνω το όνομά τους και σύμβολα ή αντικείμενα που τα χαρακτηρίζουν (π.χ. το αγαπημένο τους παιχνίδι, το αγαπημένο τους φαγητό κ.λπ.). Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία, σχηματίζουμε κύκλο και ζητάμε από κάθε μέλος της ομάδας να μας δείξει το σημαιάκι του και να μας πει για τα αγαπημένα του πράγματα. Στη συνέχεια, βρίσκουμε ομοιότητες και διαφορές που έχουν τα σημαιάκια (π.χ. ασχολίες, αντικείμενα, χρώματα) κ.λπ.

### 6. Η κουρτίνα πέφτει

**Υλικά:** σημαιάκια χάρτινα, μαρκαδόροι

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 3+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Δύο παιδιά κρατούν ένα μεγάλο κομμάτι ύφασμα (κουρτίνα). Από κάθε πλευρά της κουρτίνας κάθεται ένα παιδί. Μόλις πέσει η κουρτίνα πρέπει να πουν γρήγορα ο ένας το όνομα του άλλου. Τα καταφέρνουν; Το παιχνίδι συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο.





## 7. Στριφογυρνώ στα δάκτυλά μου

**Υλικά:** χρωματιστά νήματα

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 3+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Κόβουμε χρωματιστά νήματα όσα και ο αριθμός των παιδιών. Κάθε παιδί παίρνει ένα χρωματιστό νήμα. Ξεκινά να το τυλίγει γύρω από το δάκτυλό του και ταυτόχρονα λήει το όνομά του, το όνομα των μελών της οικογένειάς του. Σε περίπτωση που το νήμα δεν έχει τυλιχθεί ολόκληρο ο παίκτης λήει το αγαπημένο του χρώμα, φαγητό, παιχνίδι.

## 8. Ένα μπολ με χρωματιστά καραμελοκουφέτα

**Υλικά:** ένα μπολ με καραμελοκουφέτα

**Χώρος διεξαγωγής παιχνιδιού:** εξωτερικός ή εσωτερικός χώρος

**Αριθμός παικτών:** όλα τα παιδιά της τάξης

**Ηλικία παικτών:** 3+

**Περιγραφή παιχνιδιού:** Παρακαλούμε τα παιδιά να σχηματίσουν έναν κύκλο και να καθίσουν στο πάτωμα. Τους παρουσιάζουμε το μπολ με τα καραμελοκουφέτα και τους εξηγούμε ότι κάθε χρώμα κουφέτου συνδέεται με μια οδηγία. Για παράδειγμα:

**Κόκκινο κουφέτο:** βάζω τα χέρια μου πίσω από την πλάτη

**Μπλε κουφέτο:** αγγίζω τα αυτιά μου

**Πράσινο κουφέτο:** χοροπηδώ

**Καφέ κουφέτο:** χτυπάω τρία παλαμάκια

**Κίτρινο κουφέτο:** γελάω δυνατά

Μετά κάθε παιδί με κλειστά μάτια παίρνει ένα χρωματιστό κουφέτο. Όταν όλα τα μέλη της ομάδας έχουν πάρει κουφέτα, τότε ανοίγουν τα μάτια τους, το κοιτούν και εκτελούν την οδηγία που του αντιστοιχεί ένας ένας με τη σειρά και μετά όλοι μαζί.

**Σημείωση:** Το παιχνίδι μπορεί να πραγματοποιηθεί και με ζελεδάκια φρούτων. Σε κάθε φρούτο αντιστοιχεί μία οδηγία π.χ. φράουλα: βάζω τα χέρια μου πίσω από την πλάτη.

